

RUUSKANEN-RUUSKA SUKUSEURAN SUKUVIESTI No 7

Helmikuu 2009

Niin se aika kuluu, on kirjoitettava sukuseuramme lehteen jo toinen pääkirjoitus. Uutta ilmoitettavaakin on saatu aikaiseksi. Hallitus ei toisin sanoen istunut kokouksessa pelkästään kahvikupin ääressä.

Tämän kauden ensimmäisessä kokouksessa päätimme tilata sukuseuralle standardin. Valmis standardi oli Sanna Ruuskasen kotipöydällä jäsenistön saatavana jo viime vuoden marraskuun loppupuolella ja on jokaisen sukuseuralaisen vapaasti tilattavissa kaunistukseksi omaan kirjahyllyyn. Sannan yhteystiedot löytyvät sukuseuran kotisivulta <http://suku.1g.fi/yleista/Tietosivut.htm>

Pienen säikähdyksen meille aiheutti Espoon Markku Ruuskasen ilmoitus, että hänen tämän hetkisen tilanteen ja tietokoneohjelmien jälkeenjääneisyyden takia on luovuttava sukuseuran kotisivujen laadinnasta / päivityksestä. Markku oli sivut laatinut taidolla, oli mielenkiintoista vieraillla siellä ihan viikoittain. Kukapa seuraajaksi? Sitä pohdiskelin mielessäni, kirjoitin asiasta sähköpostia etukäteistietona koko hallitukselle. Siitä huolimatta ainakin minä lähdin kuvaannollisesti ajatellen "sormi suussa" ajelemaan, tämä asia mielessäni, lokakuun hallituksen kokoukseen.

Nuorissa on voimaa, taitoa ja osaamista. Hallituksen jäsenet huokaisivat suorastaan helpotuksesta kun Tampereen Sanna Ruuskanen kertoi voivansa ottaa jatkossa sukuseuramme kotisivujen päivitykset huolekseen. Kiitos Sanna, oli mukava, että päivittäjä löytyi hallituksen keskuudesta.

Erikseen kiitän vielä myös Espoon Markku Ruuskasta sukusivujen perustamisesta internetiin. Työsi on ollut taidokasta ja ihailtavaa. Sannan on ollut taitavana henkilönä helppo lähteä aloittamaasi työtä jatkamaan.

Sukuseuratyö on mukavaa. Olen siihen innostunut niin, että vaimoni on joskus leikillisesti kysäissyt mahdollista eläkkeelle jäämistäni. Päätyöni lopettamisen jälkeen olen kuulemma tullut kiireisemmäksi. Tätäkin se varmasti on. Varsinainen sukututkija minä en ole, en siksi varmasti pystyisi kouluttautumaankaan. Toisekseen, minun ei tarvitse sitä ollakaan, sukuseurallamme on oma sukututkija, Nurmijärven Markku Ruuskanen.

Kiinnostuin omasta lähisuvustani. Olen skannaillut tietokoneelleni parisentuhatta valokuvaa, kauppakirjan sivua tai muuta asiapaperia. Yhteydenpitokipinän maakunta-arkistoihin sain omalta sukututkijaltamme. Hahmotelmissani minulla on saada tämän kevään aikana siltä osin valmis dvd-levy.

Aineistoa tarvitsee myös sukuseuramme. Jos kaikki onnistuu suunnitelmiamme mukaisesti, niin julkaisemme loppukesästä 2010 Ikaalisten sukukokouksessa oman sukukirjan. Kirjaa varten tarvitsemme valokuvia ja muita asiapapereita sitä elävöittämään. Tavoittemme on jokaisesta sukuhaarasta saada aineistoa.

Aineiston voi lähettää minulle skannattavaksi saatetietoineen. Työn tehtyäni, lähetän sen paluupostissa tulemaan takaisin omistajalleen.

Toivotan kaikille liikunnallisuuden osalta riemullisen punaposkista talvea kevään odotuksineen! Askon Ruuskanen, Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio, puh. 0500 759250, sähköposti

asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi

2.

Hallituksen asioita

Sukukokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Asko Ruuskanen. Hallitus valitsi kokouksessaan 7.10.2008 varapuheenjohtajaksi Anja Gustafssonin, sihteeriksi Markku Ruuskasen ja rahastonhoitajaksi Pirjo Rallin. Uusia jäseniä hyväksyttiin kuusi henkilöä ja jäsenmäärä oli lokakuussa yhteensä 219 jäsentä.

Suomen Heraldinen Seura oli hyväksynyt sukuseuramme sukukokouksessa päätetyn vaakunamme. Heraldisen seuran vaakunanumero on 1488 ja hyväksymispäivä 26.7.2008. Hallitus oli pyytänyt tarjouksia pöytästandaarista ja tarjouksia oli saatu kahdelta toimittajalta. Näistä päätettiin hyväksyä Taitolipun (Harri Rantasen) tarjous. Standaareja päätettiin tilata 50 kpl. Pöytästandaareja on saatavissa Sanna Ruuskaselta hintaan 30 €/kpl. Standaarit maksetaan standardin mukana tulevilla pankkisiirroilla sukuseuran tilille. Sannan yhteystiedot ovat osoite Makasiininkatu 16 A 28, 33230 Tampere, email: [sanna.ruuskanen\(at\)koskiklinikka.fi](mailto:sanna.ruuskanen(at)koskiklinikka.fi)

Sukusivujen alkuunpanijan Espoon Markku Ruuskasen pyydettyä vapautusta tehtävästään uudeksi sukusivujen ylläpitoa lupasi selvittää Sanna Ruuskanen, joka sittemmin on ottanut sukusivujen ylläpidon tehtäväkseen.

Nilsian sukukokouksesta oli toimittajan tekemä juttu Nilsian paikallislehdessä Pitäjäläisessä. Sukuseuran julkaisi lehdistötiedotteen, joka julkaistiin ainakin kolmessa muussa lehdessä.

Jäsenmaksu

Tämän lehden mukana on jäsenmaksupankkisiirto, jolla jäsenmaksu 25 euroa pyydetään maksamaan 31.3.2009 mennessä.

Kirjatoimikunnan asioita

Sukuyhteisöjen keväällä 2008 vahvistamat käytännesäännöt ja henkilötietolaki edellyttävät, että elossa olevilla henkilöillä on oikeus tarkastaa heitä koskevat tiedot sukuseuran tiedostoissa. Sukukirjaakin varten tarvitaan mahdollisimman oikeita tietoja. Henkilöillä on myös oikeus kieltää tietonsa julkaiseminen sukukirjassa niin halutessaan. Näistä syistä sukuseuran hallitus kirjatoimikunnan esityksestä on päättänyt hankkia elossa olevien henkilöiden osoitetietoja Väestörekisteristä, joka onkin myöntänyt seuralle luvan osoitetietojen hankkimiseen 19.8.2008.

Osoitetietoja hankitaan niistä henkilöistä, joiden osoitteita seuralla ei muuten ole tiedossaan. Tietojen hankkiminen on aloitettu ja sukutietoja on lähetetty tarkistettavaksi arviolta jo puolet elossa olevista suvun jäsenistä. Hankkimatta ovat vielä kaksi Nilsian sukuhaaraa ja Rantasalmen sukuhaarat kokonaan. Osoitetietojen hankkimistyö ja tietojen tarkistaminen jatkuu kesään 2009 saakka. Osoitetietojen hankkimiskustannukset ja tarkistuskirjeiden kulut sisällytetään aikanaan sukukirjan hintaan.

Sukukirjatoimikunta kokoontui marraskuussa 2008 käymään läpi seuran hallussa olevia valokuvia ja muuta sukukirjaan tulevaa materiaalia. Osa valokuvista jäi vielä seuraavaan kertaan. Alustavasti kirjaan tulevia kuvia valittiin noin 70 kappaletta. Näiden lisäksi kirjaan aiotaan sisällyttää otteita alkuperäisistä asiakirjoista, kuten lainhuudot, kauppakirjat, perukirjat jne. Näitä asiakirjoja voi edelleen toimittaa puheenjohtajalle Asko Ruuskaselle.

Markku Ruuskanen

Eeva Karoliina Ruuskasen perheen vaiheista

Eeva Karoliina syntyi tammikuun seitsemäntenä päivänä 1870 Aaro Ruuskasen ja Anna Tuovisen perheeseen Nilsiänsä Vaivionniemellä. Talossa asui useampia sukulaisperheitä siihen aikaan. Hänet vihittiin lokakuun 9. päivänä 1887 Aaro Pietikäisen kanssa, joka oli syntynyt 25. toukokuuta 1866. Heidän ainoa eloon jäänyt lapsensa Aarne Johannes syntyi kesäkuun 24. päivänä 1891.

Maanviljelystila, jossa perhe asui, sijaitsee Juurusveden ja Pienen Pieksän välisen Hanhisalmen virran varrella. Tila on noin 120 ha suuruinen, josta viljeltyä peltomaata on noin 40 hehtaaria. Lisäksi Aaro omisti seudulla useita torppia. Talon rakennuksetkin olivat tilan kokoon nähden suuria. Pitkä asuinrakennus, jossa on kaksi kuistia, näkyi virralle päin matkustajalaivan kulkiessa ohi ja laivan käydessä heidänkin laivalaiturissaan.

Eeva-emäntä

Vaikka Eeva oli vasta noin seitsemäntoistavuotias mennessään suureen taloon emännäksi, hän oli taitava ja työteliäs. Kotiseutukirjassa Maan kovalla kannikalla mainitaan hänestä monessa kohdin ja kerrotaan hänen vieraanvaraisuudestaan, kuinka hän piti kaikkia vieraita samanarvoisina. Eeva tuli hyvin toimeen myös talon työntekijöiden kanssa ja oli hyvissä väleissä naapureiden kanssa evästäen puutteessa olevia lähimmäisiään. Eeva lapsuudenkoti sijaitsee vesitse noin kahden kilometrin päässä Juurusveden rannalla. Tähän Juurusveden Eevan isä hukkui noin puolitoista kuukautta tyttären häiden jälkeen.

3.

Aaro-isäntä

Aaro-isäntä oli rikkaudellaan rehentelevä, muttei niinkään työtätekevä mies. Olihan siihen aikaan työntekijöitä satavissa taloon. Taavetti Ruuskasen myydessä Vaivionniemen talon, Aaro rupesi vaatimaan käräjien kautta emäntänsä osuutta talokaupasta. Aaro tuli aina välipäätöksen kanssa kotiin ja kehui, kuinka hyvä käräjillä oli olla, kun vain on paljon rahaa. Hän maksoi tietenkin tuomareille, että oikeudenkäyntiä jatkettiin uudelleen ja uudelleen. Oikeutta käytiin kaikkiaan kahdeksan vuoden ajan. Emäntäkin ehti jo kuolla ja sen jälkeen oikeutta käytiin vielä kaksi vuotta, ennen kuin oikeudenkäynti lopetettiin. Päätöksenä jutussa oli, ettei kummallakaan osapuolella ollut toisiltaan mitään vaatimuksia.

Kerran Aaro oli mennyt keskellä yötä Pieksänkoscilla Rusko-laivaan ja ajanut kaikki laivassa olijat ylös. Hän oli keittänyt puhvettineideillä kahvit pullan kera ja kaikille sitten tarjonnut kahvit. Samoin hän oli Halunan kylässä kievarissa tehnyt saman tempun kievarissa ja maksanut tarjouksensa kummassakin paikassa. Kun Aaro oli viinapäissään, hän ei suvainnut vastahakoista sanaa keneltäkään. Hän oli kerran emäntäänsä Eevaa opettaakseen ottanut emännän polviensa päälle mahalleen ja käskenyt emännän haukkumaan orrella olevia koirannahkarukkasia sanoen:

Minun kultani rakkaat rukkaset hau hau

Tätä oli jatkettava niin kauan, kunnes Aaro antoi luvan lopettaa.

4.

Joensuun markkinoille

Aaro-isännällä oli hyviä hevosia ja kiiltävät kiesit, jolla hän lähti asioilleen. Niinpä hän lähti Aarne-poikansa kanssa Joensuun markkinoille hevosineen ja rekineen junan kautta joulukuussa 1905. Aarne-poika oli tuolloin neljätoistavuotias. Ensimmäisenä aamuna Joensuun markkinakortteerissa tuli puhelu kotoa päin, jossa kerrottiin emännän kuolleen. Sitä päiviteltiin ja kuiskuteltiin, että mikä tuli noin terveperäiselle emännälle. Ei silloin ruumiinavauksia tehty. Emännän kaveriksi oli otettu häntä noin kymmenen vuotta nuorempi naapurin neiton, joka sitten jäikin taloon avuksi viemään elämää eteenpäin.

Emännän hautajaiset

Hautajaiset Eeva-emännälle pidettiin suuren talon tapaan Aaro-isännän kehuessa, että rieska ja viini ei lopu kesken ja kaikkea oli kuuleman mukaan riittänyt hautajaisvieraille. Oli ollut kymmeniä hevosia peräkkäin kirkolle mentäessä. Halunan kylässä oli tarjottu viinaryyppyä menomatalla koko hautajaisväelle, olihan silloin talvinen pakkaspäivä ja matkakkin puolivälissä. Viimeisessä hevoskyydissä oli ollut papille palkaksi pehkujen sekaan nuoritettuna elävä lehmä. Niinpä pappi puheessaan olikin luvannut taivaan porttien aukenevan emännälle hyvin arvosanoin.

Isäntä etsii uutta emäntää

Monet kerrat Aaro-isäntä lähti sitten liinakko-orillaan ajelemaan parhaat vällyt reessään pitkin kylää katselemaan, josko jostain löytyisi emäntä taloon. Vaan eipä suuri talo ja rehvaseteleva isäntä miellyttänyt, olihan hän ympäristössään kuulu kaikenlaisista tempauksistaan. Hän tuli kerran juovuspäissään

kotiin. Anna emännöitsijä otti hänet lirkutellen vastaan kotiin, olihan Annaa hänen kotonaan taiottu, että tytär pääsisi naimisiin. Niinhän siinä viimein kävikin, että Aaro-isännän ja Annan kihlajaisia vietettiin ja vajaa yhdeksän kuukautta emännän kuolemasta Aaro ja Anna vihittiin. Annan äiti ylisteli tätä avioliittoa ja Annan onnea.

Anna-emännän uusi komento talossa

Annan päästyä täysivaltaiseksi emännäksi Aarne-pojan elämä hänen kotonaan muuttui hankalaksi. Jopa Aaro-isännällekin tuli uusi komento. Naapuritkaan eivät enää käyneet kylässä kuten ennen. Äitipuoli keksi kaikenlaisia valheita Aarnesta kertoen niitä hänen isälleen. Iltamiinmenolupakin kuulema olisi pitänyt pyytää, mutta sitä Aarne ei suostunut pyytämään. Aarne meni kerran liinakolla iltamiin ja kotiin palattuaan syötti hevosen ja tuli tupaan. Isä oli vastassa hyökäten poikansa päälle. Aarne oli vikkelmämpi ja löi isäänsä suitsiraudalla niin, että isä kävi sen takia lääkärissä. Tästä kimpaantuneena isä määräsi, että Aarnen on poistuttava kotoaan kolmen viikon sisällä ja jäljestä ei saa kuulua mitään.

Aarnen lähtö kotimaisemista

Aarne lähti pois kodistaan saamatta isältään yhtään rahaa mukaansa. Kyläläiset puhelivat pojan olleen sopuisa ja kunnollinen nuori mies, joka oli myös kohtelias ja ystävällinen köyhillekin niin kuin hänen äitinsäkin oli ollut.

Kylältä lähti Amerikkaan siihen aikaan kuusi nuorta miestä. Aarne joutui etsimään takuumiehiä matkarahat saadakseen, kun ei ollut kotoaan saanut mitään.

Tämän jälkeen Aarne ei enää koskaan isäänsä tavannut eikä äitipuolta Annaakaan.

Aaron elämä jatkuu Annan kanssa

Aarnen lähdön jälkeen Anna-emäntä sai houkuteltua isännän tilaamaan puhelimen taloon. Talossa näyteltiin vielä mahtavuutta, kun puhelinta ei siihen aikaan ollut muilla kuin kauppialla. Kylän nuoret miehet tilasivat kirkolla käydessään puhelun Pietikäiseen. Isännän äänen kuultuaan antoivat paukun tulla. Muutaman päivän kuluttua nuorukaiset uusivat tempunsa. Tästä kimpaantuneena isäntä keritytti puhelinlangat pois vain pylväiden jäädessä muistoksi pelloille.

Tuli sitten aika, jolloin isännän ja emännän oli itse osallistuttava enemmän talon raskaisiin töihin. Niinpä tila pantiinkin vuokralle ja isännälle ja emännälle jäi asuttavaksi kaksi kamaria. Omistukseen jäi vain hevonen. Lehmä ja härkämullikka, jonka laitumesta tuli riitaa vuokralaisen kanssa.

Niinpä Aaro-isäntä rakennutti siiten uudet rakennukset Piekkälänmäkeen ja hän muutti emäntineen sinne asumaan. Siellä he asuivat kymmenen vuoden ajan. He myivät entisiä torppiaan ja ostivat sitten Kuopiosta Kotkankalliolta asunnon. Kaupungissa he sitten eleivät maanmyyntirahoillaan ja vuokratuloillaan, kunnes noin kuuden vuoden päästä kaupungissa asuttuaan Aaro-isäntä kuoli. Hänelle pidettiin pienet hautajaiset ja hänet haudattiin Kuopioon. Taas entisellä kotikylällä kuiskuteltiin tässäkin kuolemassa olevan jotain mystistä.

Aaron kuoltua Anna vihittiin reilun vuoden kuluttua Otto Iivanaisen kanssa. Eipä kai tämä avioliitto ollut

5.

onnellinen, kun Anna varasi eräänä päivänä tyynyn alle leikkuuveitsen. Tämän aviomies huomasi ajoissa, otti takin naulasta ja sanoi Annalle hyvästit mennessään: ”Hyvästit nyt iäksi” jättäen oven auki mennessään.

Heti tämän tapauksen jälkeen Anna joi lysolia ja oli tuskissaan lattialla, kun naapuri kurkisti avonaisesta ovesta sisälle. Anna vietiin sairaalaan, jossa hän hetkeksi virkosi kertoen myrkyllä tappaneensa entisen emäntänsä Eevan, Aaro-miehensä ja aikoneensa tappaa nykyisenkin miehensäkin.

Näinhän saatiin vahvistus kyläläisten arveluille Pietikäisen pariskunnan oudoista kuolemista.

Aarnen elämävaiheet

Aarnen lähtiessä Amerikkaan jäi hänelle paikkakunnalle yksi tai jopa useampia aviottomia lehtolapsia. Amerikassa hän meni avioliittoon intiaanityön kanssa ja he viljelivät siellä maata. Heille syntyi yksi tytär. Kun tytär pääsi ylioppilaaksi samoihin aikoihin paloivat hänen kotonaan maatilalla kaikki rakennukset. Aarne sai tietää sitten, että isä ja äitipuolikin olivat kuolleet ja hän oli ainoa perijä Suomessa. Aarne nosti maatilansa vakuutusrahat ja osti laivalipun Suomeen. Keväällä 1937 hän myi lapsuuskotinsa vuokraoikeuksineen, kun isä oli tehnyt talosta 30-vuotisen vuokrasopimuksen.

Aarnen vaimo kirjoitti uusille talon omistajille, että jos kauppahintaa vielä on maksamatta, saisi hänelle laittaa rahaa, kun hän oli joutunut rahavaikeuksiin tulipalon takia ja tyttätkin pitäisi kouluttaa. Uudet omistajat olivat kuitenkin maksaneet kauppahinnan kaupantekotilaisuudessa.

6.

Tiedot kulkivat Amerikkaan päin, kun uusilla omistajilla oli sukulaisia siellä samoilla seuduilla, missä Aarnen vaimo asui.

Jonkun aikaa Aarne eli perintörahoillaan asuen entisten torppareiden luona. Loput Amerikan dollarit, jotka jäivät ylimääräistä laivalippujen jälkeen, Aarne oli pannut pankkiholviin ja puhui niistä viinapäissään. Tuli siten rahan leikkauksen aika, jolloin joku kuulija ilmoitti Aarnen rahoista ja hän menetti ne rahat ilmiannon takia.

Aarne oli Kuopiossa vossikka-ajurina omalla hevosellaan. Ajopeleissä oli numero yksi takaosaan merkittynä. Tämä oli jäänyt entisille naapureille mieleen, että Aarne oli hiljainen ja vähäpuheinen kyydittävilleen. Kerrotaan, ettei hän koskaan käynyt synnyinkodissaan sisällä pyydettäessäkään, vaikka talon ohi kulkikin.

Aarne osti sitten ilmeisesti ajurin hommaan kyllästyttyään Kuhaselta pienen tilan, josta käsin hän harjoitti hevoskauppaa. Hänellä oli Suomessa vihitty vaimokin, jonka kanssa hän ehti asua yhdeksän vuotta vaimon kuolemaan saakka. Aarnen ehkäpä viimeinen työpaikka oli Kallan silloilla hätäaputoissa. Aarne kuoli huhtikuun 20. päivänä 1964 ja hänet on haudattu äitinsä viereen Nilsin hautausmaalle.

Kertomuksen taustaa

Edesmennyt setäni Viljo Ruuskanen kertoi pienenä poikana kotonaan Pajulahdessa kievarissa kuulleensa miesten puhuvan tästä edellä mainitusta rukkasten haukuttamisesta. Viljo oli ymmärtänyt emännän olleen hänen sukulaisensa. Kuultuani tämän sanoin sedälleni, että olen lukenut tuon tarinan jostain kirjasta. Ihan sattumalta olin lukenut toisenkin kotiseutukirjan, jossa mainitaan monesti tästä Pietikäisen perheestä.

Rupesin ottamaan selvää tuon emännän sukulaisuudesta. Silloin en saanut Mikkelin maakunta-arkiston tiedoista selville, vasta nyt tämän sukuseuramme sukuselvityksistä asia minulle selvisi. Setäni emäntä antoi minulle luettaviksi kuuden vuoden aikana käydyt kärjäpaperit ja halusin uteliaisuuttani tietää jutun lopputuloksen. Sen sain selville Joensuun maakunta-arkistosta. Olinhan monta pitkää puhelua puhunut Hanhisalmen virran talon uusien toisen polven omistajien kanssa ja kuullut asioista muiltakin henkilöiltä. Vieläkin on elossa ihmisiä, jotka tunsivat aikanaan Aarnen.

Kaisa Miettinen

Eeva Karoliinan ja poikansa Aarnen hautakivi

Kaukolan kotiseutu matkat

Kotiseutumatkat Karjalaan kannakselle alkoivat kiinnostamaan, piti päästä juurilleen Kaukolan Säppääseen. Vanhempamme eivät siellä päässeet käymään.

Ensimmäisellä Säppään matkalla olivat Elna, Eero, Lauri, Reino, Eeva ja Jaakko sekä heidän puolisoitaan v. 1990, myös jokusia naapureitakin oli mukana matkalla. Pieniä alkua vaikeuksia silloin oli, kun paikallinen sovhoosin johtaja Makarov tuli paikalle. Neuvottelujen jälkeen kirkolle saapui sovhoosin autokuski Inkeriläinen Mikko Haikonen joka toimi myös tulkkina. Hän lähti käyttämään sisaruksia Säppäässä "kotona". Sen jälkeen olemmekin 2-3 vuoden välein käyneet Säppäässä bussilla ja mukana on ollut myös naapureita ja tuttuja Kaukolasta sekä lapsenlapsia.

Tämän kesän matkalla, 13-15.6.2008 lähdimme klo 4.00 Vantaalta Hämeenkyrön, Tuuloksen, Lahden kautta matkalaisia keräten viimeisenä Hotelli Leikari, jossa myös nautimme lounaan.

Matkalaisia oli 34, joista juuriltaan Ruuskalaisia 12. Matka jatkui lounaan jälkeen kohti Vaalimaan raja-asemaa, josta selvisimme tunnissa. Menomatalla ohitimme Viipurin ja seuraavana pysähdyspaikkana oli Mannerheimlinjan horoskooppi patsainen levähdyspaikka jossa pääsimme jaloittelemaan ja tutustumaan Venäläisten räjäyttämään punkkeriin.

Jatkoimme matkaa ja hetkenpäästä pysähdyimme tienhaaraan, jossa Esko tarjosi matkalaisille sampanjaa syntymäpäivänsä kunniaksi. Lauloimme onnittelulaulun ja Rauha Tetri lausui runon. Sen jälkeen matkamme jatkui laulellen ja matka kumppaneiden terveisiä kuunnellen. Seuraavaksi pysähdyimme Kiviniemen sillan kupeeseen, jossa jaloittelimme katsellen koskenkuohuissa laskettelevia kanootteja sekä kumiveneilijöitä. Nimenhuudon jälkeen matkamme jatkui kohti Käkisalmea jossa majoituimme hotelli Sanatorioon, entiseen varuskunnan sairaalaan (aikanaan euroopan moderneimpia). Koska olimme hieman aikataulusta myöhässä klo oli 20.00 menimme ensin päivälliselle joka odotti meitä viereisen rakennuksen ruokalassa. Päivällisen jälkeen matkanjohtajamme jakoi huoneet, majoittumisen jälkeen lähdimme kävelyille varuskunta alueelle ja Käkisalmen linnakkeelle. Pitkän matkan ja bussissa istumisen jälkeen alkoikin olla nukkumaan menonaika.

LAUANTAI

Aamu valkeni aurinkoisena, kävimme aamupalalla syömässä hyvää hirssipuuroa. Kävimme vielä noutamassa reppumme huoneista, sitten jo olimmekin valmiita bussimatkaan kohti Säppäätä. Jenny-Maria Niemelä os. Parkkonen jäi tyttärensä Kristiinan kanssa odottamaan taksia jolla he menivät kotipaikalleen Liinamaalle.

Sillä aikaa matkanjohtajamme Eero ja veljeksistä Esko alkoivat valmistaa perinteistä Sääpään soppaa apunaan muitakin, piti kuoria perunat, avata säilykepurkit. Ensin tarjosimme tomaatti-sipuli salaattia, lisänä leipää juuston tai meetwurstin kera. Juomissa piti olla omavarainen, meillä oli tarjolla vain mehua. Sieltähän saapuivat Issakkalaiset ja Kortteetkin kotipaikoiltaan Sääpään sopalle, joka olikin taas tosi hyvää. Siellä talon kivijalalla Rauha ja Helkakin muistelivat Eeron kanssa menneitä aikoja. Matkanjohtaja Eero keitti meille vielä keksi kahvit. Päivä kului kauniin ilman, Karjalaisten laulujen myötä. Rauha Tetri lausui meille kauniin Leinon runon, Serkun tytär Marja lauloi Laps' olen karjalan, joka liikuttikin meidät kyyneliin.

Kalle lähti hieman edeltäkäsinkin Eeron kanssa tarpomaan bussille. Jonne me muutkin vähitellen lähdimme suuntaamaan, otettuamme vielä hieman valokuvia ja kerättyämme roskat ja muut tavaramme mukaamme. Jaakko ja Esko siivittivät muiden matkantekoa laulamalla navetan ikkunassa Jo karjalan kunnailla, me muut odottelimme hetken ”syyläkivellä”. Bussille päästyämme oli saappaiden vaihdon aika, viimeisetkin kyytin ja kohti Käkisalmea. Matkalla teimme Käkisalmen kiertoajelun ja kävimme katsomassa nähtävyydet. Saavuimme hotellille päivälliselle, jonka jälkeen olikin vähän vapaa-aikaa. Illalla kokoonnuimme vuoksen suistolle, Käkisalmen linnakkeen vastarannalle. Jossa oli tarjolla makkaraa ja pulla kahvit, vietimme iltaa nauttien ja lauleskellen. Osa lähtikin jo nukkumaan ollessaan kylläisiä, toisten lähtiessä vielä iltakävelyille.

SUNNUNTAI

Aamu oli sateinen, mennessämme aamupalalle jossa oli ohrapuuroa. Sadetta jatkui koko päivän. Sillä olihan kotiin lähdönaika. Lähdimme klo 8,30 kohti Pyhäjärven pitäjää ja Laatokan laivarantaa. Siellä laiva jo odottikin laiturissa valmiina kuljettamaan meidän seurueemme Konevitsan luostarisaaarelle. Oppaanamme oli Antti Musakka. Hänen isänsä vuokrasi kotipitäjästään palan synnyinseutuaan kauniin pyhäjärven rannalta. Perusti sinne matkailuyrityksen, isän kuoltua Antti Musakka on jatkanut yrityksen toimintaa yhdessä Viipurilaisen vaimonsa kanssa, samalla toimien myös oppaana. Hänellä oli todella paljon tietoa Konevitsan luostarin historiasta ja nyky tilasta. Harmiksemme jouduimme sateen takia luopumaan alkuperäisestä saarikierroksesta.

Surkeaan kuntoon päästettyjen luostarin rakennusten, joista osa palaneita tai muuten ränsistyneitä, vastaa nykyisin vain parikymmentä munkkia. Työtä on paljon sillä Neuvostoliiton aikana saari oli sotilas tukikohtana ja kirkko rakennustakin on käytetty asevarastona, ennenkuin saari luovutettiin takaisin luostarille. Pääkirkko on ulkopuolelta jo ehostettu ja maalattu myös alasali on kunnostettu ja kaunis. Yläsalin osalta ei vielä ole ollut rahaa entisöintiin, puitteet ovat kunnossa kattokaaret ja pilarit ehjinä vain maalaukset ovat rapistuneet ja värit haalistuneet. Myös jokusia pihan rakennuksia on ehostettu maalaamalla, ulkopiiriin on rakennettu kokonaan uusi hirsinen myymälä-kahvila. Kahden tunnin saarella olon jälkeen lähdimme laivalla kohti Pyhäjärven pitäjää. Paluumatkalla aalokko oli hieman kovempi kuin mennessä ja kesti puolisen tuntia. Bussimme odottelikin jo rannassa ja matkamme jatkui kivinimen kautta kohti Viipuria.

Me muut nousimme bussiin, jolla lähdimme kohti Kaukolan kirkkoa. Matkalla ohitimme Pärnän sillan, Multamäen, Kaarlahden aseman, Koverilan Kosen sillan, vanhemmalle väelle tuttuja paikkoja. Matkalaisten ikähaitari oli 82v – 25v. Kaukolassa kävimme hautausmaalla sekä kirkossa, joka onkin nykyisin surken näköisessä kunnossa kaikki puuosat, ovet ja ikkunalasit on viety, vain uusittu peltikatto ja jyrkät tiiliseinät ovat tallella. Kirkko on rakennettu v. 1933. Veljekset Jaakko ja Esko lauloivat kirkossa Karjalan kunnailta ja Suvi virren johon myös muut kirkon sisällä olijat yhtyivät, sanovat että kirkkosalissa on edelleen mahtava akustiikka, kaikesta huolimatta.

Venäjällä vietettiin vainajien muistopäivää, ihmiset kunnostivat hautoja ja nauttivat tapansa mukaan syömisistä ja juomisista vainajien kanssa. Me etsimme sukulaisten hautapaikkoja ja kiviä, jotkut löysivätkin tai muistelivat niiden entistä sijaintia. Vapaussodan sankaripatsas ja muistomekki olivat paikallaan, vain nimilaatta oli viety. Ei ole enää Mikkoa, joka pitäisi sitä kunnossa. Osa meistä kävi Haikosen Mikon haudalla, meillä on hyvät muistot Mikosta, hän oli aikanaan aina apunamme tulkatun ja kyydityn meitä kun kävimme Kaukolassa.

Matkamme Säppääseen jatkui, lähdimme kirkolta ja käännyimme kanttori Kiurun talon kohdalta (Kaukolassa Kiuru lauloi talvellaikin sanotaan) kohti Säppäätä. Matkalla ohitimme Järvenpään tienhaaran, Tervolantien kohdalla bussista jäi pois Rauha Tetri ja hänen siskonpoikansa Paavo Lehikoinen he lähtivät Issakkaan, sekä Helka Vartiainen poikansa Matin ja hänen vaimonsa kanssa Kortteelle Riihilahteen he jatkoivat matkaansa jalan tietä pitkin. Me jatkoimme matkaa, metsää oli palanut mäet olivat puuttomia suurelta alueelta. Tulimme entiselle Venäläiselle yhteisnavetalle joka rakennettiin v.1992. Siitäkin oli jäljellä enää kaksi pystyssä olevaa betoniseinää. Navetta sijaitsi Ruuskan mailla. Jätimme bussin ja jatkoimme matkaa jalkapatikassa kohti Säppäänkylää entistä Tuomas Ruuskan tilaa. Meitä oli vielä 27 henkeä. Jokainen sai jotain kannettavakseen, kaasupullon, keitin alusta, vettä, ruoka-aineita. Säppäässä kaikki oli ennellaan viimekäynnin jälkeen. Navetan seinän rauniot paikoillaan, talon kivijalka odotti istujiaan. Vain ruoho oli pitkää, ei ole enää lehmiä Säppäässä.

Kotimäel päästyämme oli aika avata sampanjapullot tervehdykseksi Säppäässä ollaan. Aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta, käki kukkui. Sisaruksista matkalla oli Eero, Jaakko, Eira sekä Esko. Jaakko toimi oppaana kertoen missä aikanaan olivat aitat, riihi ja sauna sijainneet. Hänellä oli mukanaan lapsistaan kaksi Jorma ja Pasi sekä Jorman tytär Jaana sulhonsa Tommin kanssa. Mukana oli Eskon vaimo Tarja ja poika Jari. Sisarusten työt Irma, Barbara ja Iiris sekä heidän puolisonsa Urpo ja Pasi. Olli sedän tyttären tytär Marja sekä hänen ystävättäressä Marja-Leena miehensä Kallen kanssa. Naapurista Revolta oli Irja Jokela os. Pessi. Säppäänjärven toiselta puolelta Toivo Savolaisen poika Esko, vaimonsa, tyttärensä sekä veljen vaimonsa kanssa. Walisen pariskunta, Erkki ja Tiina os. Orjala, vaimon juuret ovat Järvenpäästä. Heille Jaakko näytti paikkoja kävivät naapureissa Revoilla, Hirvikallioilla ja rannassa Kierniemessä, tällä kertaa kukaan ei käynyt uimassa. Veljeksistä vanhin Eero yli 80v, siellä nuoret ja muukin väki viihtyi talon kivijalalla kuuntelemassa kun hän muisteli entisiä aikoja Säppäässä hänellä onkin paljon tietoa.

Pysähdyimme matkalla jälleen Mannerheimin linjan pysähdyspaikalla.
Jossa matkanjohtajamme keitti meille kahvit ja söimme voileipiä.
Matkamme jatkui kohti Viipuria jossa pysähdyimme torille ja kävimme kauppahallissa ostoksilla, torilla oli vain korien ja luutien myyjiä paikalla.
Aika kului kiirehdimme raja-asemalle, tullista selvisimme puolessa tunnissa.
Vielä tax free ostokset raja kaupasta ja Suomeen.
Rajan ylitettyämme bussissa alkoi kuulua kotimaani ompi Suomi.

Pysähdyimme Leikariin päivälliselle, sinne jäi myös ensimmäiset matkalaiset, oli halausten ja hyvästelyjen aika.
Seuraavat jäivät pois Lahdessa, Tuuloksessa, Hämeenkyrössä jäi suurin osa matkalaisista.
Me jäimme Vantaalle maanantai aamuna klo 3,30, matkanjohtaja, autokuski ja Barbara jatkoivat matkaa vielä Järvenpäähän.

Mielestäni tämä ”kivijalka” matkailumme onnistui tälläkin kertaa hyvin.
Kävimme juurillamme muistelemassa lapsuus aikoja, ikävöiden entistä.
Nauttien auringon paisteesta ja kauniista maisemista Säppäässä.
Uskon että nuoret ja ensikertalaisetkin olivat tyytyväisiä matkaansa.

Kiitän kaikkia mukana olleita mukavasta seurasta.
Ja toivon teille hyvää kesää ja mukavia muistoja matkasta.

Psta Eskon vaimo Tarja

Venemoottorintekijä Jooseppi Ruuskanen

Isäni Jooseppi Ruuskanen palveli armeijassa vuonna 1920 autojoukoissa ja tuli siellä tekemisiin moottoreiden ja metallin kanssa.

Maaningalla 1920 luvulla aloitti toiminnan Tuovilanlahden Konepaja, jossa isäni työskenteli. Konepajalla isälle syntyi ajatus tehdä oma venemoottori. Haaveensa hän toteutti kahden veljensä, Taunon ja Augustin avustuksella. Venemoottoreita he rakensivat 1920 luvun loppupuolella ilmeisesti kolme kappaletta.

11.

Yksi isän rakentamista moottoreista on säilynyt näihin päiviin saakka. Löysin sen sattumalta romuttamolta ja ostin parempaan talteen oma autotallini suojiin.

Valokuvassa isäni ajelee kolmannella tekemällään venemoottorilla ilmeisesti Maaningan Pulkonkoskella kotirantansa vesillä. Toisessa kuvassa on ensimmäiseksi rakennettu venemoottori "nykykuntoisena" kotini autotallin suojissa. Huomio nimikirjoituksin oleva vauhtipyörä.

Pekka Ruuskanen

12.

SUKUSEURAN HALLITUS

Kirjatoimikuntaan kuuluvat merkitty tähdellä (*)

Puheenjohtaja

Asko Ruuskanen*

Kuopio

Eläkeläinen, ylikonstaapeli

Nilsiän Kaaraslahden sukuhaaraa

Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio

Email: asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi

p. 0500-759250

Seppo Ruuskanen,

Heinola

Eläkeläinen, henkilöstöpäällikkö

Nilsiän-Käkisalmen sukuhaaraa

Hoilonkatu 6, 18150 Heinola

p. 0400- 770323

Reino Ruuskanen,

Järvenpää

Sorvaaja, Metso Oyj

Rantasalmen Hiismäen sukuhaaraa

Kuuselankatu 31, Järvenpää

p. 041-4601088

Lea Kokko*

Eläkeläinen, taloussihteeri

Ristikkokatu 3 B 19, 00580 Helsinki

Maaningan Haatalan sukuhaaraa

email: leakokk1(at)welho.com

p. 050-5945230